

Fakulta dopravní ČVUT Praha
Ústav řídicí techniky a telematiky
e-mail : jakub.rajnoch@gmail.com

CEN TC 278 WG1
Electronic fee collection
(Elektronické vybírání poplatků)

Souhrnná zpráva o činnosti za rok 2023

Mgr. Jakub Rajnoch

Praha, 24. listopadu 2023

1 Název pracovní skupiny

Úplný název pracovní skupiny WG1 je *Road Traffic and Transport Telematics – Electronic fee collection*. V českém překladu Dopravní telematika – Elektronické vybírání poplatků.

2 Činnost skupiny v roce 2023

V letošním roce proběhly 4 jednání skupiny WG1, všechny v kombinaci online telekonferencí a regulérních setkání (Videň, Brusel). Mezi běžné pracovní položky skupiny patří zejména revize již existujících norem (na základě předepsaných procesních kontrol či revizí souvisejících či podkladových norem). Skupina WG1 je rozdělena do následujících tematických podskupin:

- SG1: Zaměření na architekturu, centrální systém, bezpečnost a výměnu informací
- SG2: elektronické mýtné systémy využívající DSRC
- SG5: Elektronické mýtné systémy využívající GNSS

Jednou z nejdůležitějších pracovních položek, jíž se skupina (resp. Skupina expertů v rámci WG1) zabývala je revize a zpracování komentářů profilové normy pro komunikaci mezi subjektem pro výběr mýtného a poskytovatelem služby (16986). Důležitost této normy je nejenom v definování interoperability mezi jednotlivými účastníky, ale také v tom, že je jako jedna z mála přímo zmiňována v legislativě EC k službě EETS. Norma definuje 4 profily pro jednotlivé koncepty mýtných režimů v rámci autonomních či diskretních metod zpoplatnění. Vzhledem k důležitosti a rozsahu prací docházelo během práce ke konfliktům, které bylo potřeba řešit na úrovni WG. Jedním z nejkritičtějších problémů bylo použití symbolu „elipsis“ za účelem privátních rozšíření, které neodpovídá účelu tohoto nástroje ASN.1 (zpětná kompatibilita nových verzí protokolu). Jeden z hlavních problémů je používání tohoto nástroje poskytovateli služeb mýtného k rozšíření definice proprietárními datovými strukturami a zároveň zachování shody s profilovou normou.

Na přelomu tohoto a příštího roku vejde v platnost také rozšíření způsobu zpoplatnění v několika mýtných doménách v EU (Německo a Rakousko) o charakteristiky emisí CO₂ vozidel (zavedením tříd). Je to na základě legislativních opatření EU (direktivy), specifikujících rámec zahrnutí emisí CO₂ do zpoplatnění. Více informací zde:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A01999L0062-20220324>

Zavedení CO₂ bylo také jedním z hlavních témat aktualizace profilové normy 16986.

Prostřednictvím WG1 byla rovněž diskutována možnost přístupu k strojově čitelným souborům – jedná se zejména o přílohy ASN.1 k jednotlivým normám. V současné době jsou tyto soubory přístupné pouze do momentu schválení dané normy (přístupně na portálu ISO). Jakmile je daná norma schválena, jsou zdrojové soubory z portálu ISO staženy a nejsou veřejně k dispozici. Tato skutečnost má negativní dopad zejména pokud jde o proces implementace daných norem ze stran zúčastněných (subjekt pro výběr mýtného či poskytovatel). WG1 vyvíjí úsilí o zachování přístupu k těmto informacím na portálu ISO a zároveň na vytvoření záložního řešení v podobě uchování těchto souborů na veřejně přístupné repository na githubu.

Nové pracovní položky

Mimo revizních prací na již existujících normách je činnost skupiny zaměřena také na tvorbu nových pracovních položek. Tyto mohou zahrnovat zcela nové normy či rozšíření již existujících o nové části.

Název	Status	Obsah
ISO/TR EFC - ANPR based tolling systems – Testable and measurable characteristics	Příprava nové pracovní položky	Specifikace charakteristik k jejich testování v rámci mýtných systémů založených na technologii ANPR

Revizní práce

Revizní práce skupiny probíhají jednak na základě systematických revizních procesů či z důvodů revizí norem podkladových či norem souvisejících. Předmětem revize je v drtivé většině změna v datových strukturách či terminologii, případně koncepčním rámci setu norem (rušení či sjednocení částí norem).

Název normy	Status	Obsah
EN ISO 12813 Electronic fee collection – Compliance check communication for autonomous systems	Revize normy Chybná verze k hlasování Zrušení hlasovacího procesu Nové hlasování s ukončením 2023-	Specifikace rozhraní pro kontrolu OBU zařízení v rámci autonomních EFC systémů

Název normy	Status	Obsah
	11	
EN ISO 13143 Electronic fee collection — Evaluation of on-board and roadside equipment for conformity to ISO 12813	Revize normy Hlasování DIS s ukončením 2024-03	Posouzení shody zařízení s CEN ISO/TS 12813
EN ISO 13140 Electronic fee collection - Conformity evaluation of on-board and roadside equipment to ISO 13141	Revize normy Hlasování DIS s ukončením 2024-05	Posouzení shody zařízení s CEN ISO/TS 13141
EN ISO 25110 Electronic fee collection — Interface definition for on-board account using integrated circuit card (ICC)	Revize normy K hlasování 2024-05	Definice rozhraní pro palubní účet používající integrovaný obvod
ISO/TS 21192 Electronic fee collection — Support for traffic management	Revize normy K hlasování 2024-05	Podpora správy dopravy v rámci EFC
ISO/TS 21193 Electronic fee collection — Requirements for EFC application interfaces on common media	Revize normy K hlasování 2024-05	Požadavky na rozhraní k platebním prostředkům užívaných v dopravě.

Tabulka 2 – Probíhající revize

Schválení nové verze norem

Název normy	Status	Obsah
EN ISO 17573-3 Electronic fee collection — System architecture for vehicle-related tolling — Part 3: Data dictionary	Schválen 2023-08	Datový slovník
EN ISO 13141 Electronic fee collection - Localization augmentation communication for autonomous systems	Schválen 2023-09	Posílení detekce pozice

Tabulka 3 – Nové verze norem

3 Činnost gestora a jeho zástupců

Gestor se letos zúčastnil čtyřech jednání skupiny WG1. Předmětem účasti byla prezentace stavu pracovních položek v rámci SG1.

Zástupci gestora se v tomto roce nezúčastnili zasedání skupiny, a to hlavně z důvodu charakteru jejich spolupráce na národní úrovni s gestorem skupiny J. Rajnochem. Členové NAT se pravidelně účastní jednání TNK136.

V tomto roce se členové NAT vyjadřovali k 8 položkám skupiny WG1.

4 Stav položek

Viz zpráva konvenora WG1.

5 Jednání skupiny WG1

Jednání za rok 2023 byla vedena prezenční i online formou. V roce 2024 jsou předběžně naplánována tato jednání:

- M131 – Leden 2024 (Online)
- M132 – Duben 2023 (Berlín)
- M133 – Červen 2023 (Online)
- M134 – ...

V tomto roce došlo ke změně na pozici sekretáře WG1.

V Praze dne 25. 11. 2023